

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ภูมิหลัง

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย ในวงการศึกษไทยก็ได้มีการเปลี่ยนแปลง เห็นได้ชัดจากแผน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งได้มุ่งเน้นการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและพระราชนโยบายการศึกษาแห่งชาติ หมวด 4 มาตราที่ 22 , 23 และ 24 สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนได้เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการอย่างเหมาะสม การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความสนใจ ความถนัดและ ความแตกต่างระหว่างบุคคล การฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการเรียนรู้ออกจากประสบการณ์จริงให้คิดเป็น ทำเป็นโดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างสมดุลและจัดบรรยากาศที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ , 2540)

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาการจัดการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) ได้ให้ความสำคัญในเรื่องทักษะกระบวนการทางเกี่ยวกับงานธุรกิจควบคู่ด้วยความรู้ด้านเนื้อหาสาระ ดังจะเห็นได้จากการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551ซึ่งกำหนดให้กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นกลุ่มสาระที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคคล มีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบระเบียบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาและเลือกประกอบอาชีพได้ ทำให้สามารถคาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้นในการสอนงานธุรกิจจึงมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ)อย่างมีความหมาย เรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วย

ความเข้าใจ ผักผ่อนให้เกิด ความคล่องแคล่ว แม่นยำ รวดเร็ว พัฒนาการคิดอย่างมีเหตุผล รู้คุณค่าของการทำงาน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ถึงขั้นนำประสบการณ์ไปใช้ได้ ในการจัดการเรียนการสอนตามความมุ่งหมายของหลักสูตร จึงมีความคาดหวังให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ทำงานอย่างมีระบบ สามารถนำวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) ไปใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นพื้นฐานอันสำคัญของการพัฒนาและเป็นเครื่องชี้นำสังคม ผู้ได้รับการศึกษาจึงเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบการคิดเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถทางสมองในการประมวลข้อมูลความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ให้เป็นความรู้ใหม่ วิธีการใหม่ เพื่อไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสมสอดคล้องกัน เมื่อได้คิดแล้วก็ต้องนำไปปฏิบัติจริง จึงจะเกิดการเรียนรู้ที่ครบถ้วนสมบูรณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นสมองเป็นฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ให้มากที่สุดตามศักยภาพของสมอง สถานศึกษาต้องสร้างเด็กให้เป็นพลเมืองของประเทศที่มีทั้งความเก่ง ความสามารถ ความเชื่อมั่น ความคิดสร้างสรรค์ ความชื่นชมในวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของชาติ และมีความรับผิดชอบ (สุนทร โคตรบรรเทา, 2548) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ วัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT ก็เป็นรูปแบบการสอนรูปแบบหนึ่งที่เน้นกระบวนการคิดและเป็นการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงรูปแบบการเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียน 4 ลักษณะกับพัฒนาการสมองซีกซ้ายและซีกขวาอย่างสมดุล เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามแบบและความต้องการของตนเองอย่างเหมาะสมและสามารถพัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ การประเมินผลเป็นส่วนสำคัญและจำเป็นของกระบวนการเรียนการสอน เพราะจะเป็นตัวชี้วัดพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้หรือไม่ นอกจากนี้ผลจากการประเมินจะนำไปใช้ใน การปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความต้องการของหลักสูตร (กรมวิชาการ, 2544) แต่จากปรากฏการณ์ที่ผ่านมาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) ยังเน้นประเมินผลทางการเรียนโดยใช้ข้อสอบปรนัยเป็นส่วนใหญ่ ผลการประเมิน

นำมาตัดสินผล การเรียนของนักเรียนเท่านั้น จึงไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ปัจจุบันที่เน้นให้มีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล และเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นต่อไป จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติของครูผู้สอนให้ดำเนินการประเมินผลนักเรียนโดยการประเมินผลตามสภาพจริง

ด้วยเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ประกอบกับผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีจึงมีความสนใจที่จะนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยใช้สมองซีกซ้ายและซีกขวา ซึ่งเนื้อหาและกิจกรรมที่จัดขึ้นนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนได้สร้างจินตนาการจากประสบการณ์ ฝึกฝนการสร้างความคิดรวบยอดและสรุปองค์ความรู้ มีวิธีการแสวงหาความรู้ ฝึกฝนทักษะ การปฏิบัติ และลงมือกระทำด้วยตนเอง เพื่อสร้างผลงาน แห่งการเรียนรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ และให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพทุกด้านอย่างสมดุล ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีทักษะกระบวนการในการทำงาน และมีความคิดสร้างสรรค์เป็นคนที่คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ซึ่งส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้ในวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนแบบร่วมมือกับการเรียนแบบปกติ

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนแบบร่วมมือสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนแบบปกติ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของการศึกษาข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้อง คือห้อง 2/1 และ 2/3 รวมประชากรทั้งสิ้น 84 คน
2. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จังหวัดกรุงเทพมหานคร
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 3.1.1 การเรียนแบบร่วมมือ
 - 3.1.2 การเรียนแบบปกติ
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ)

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

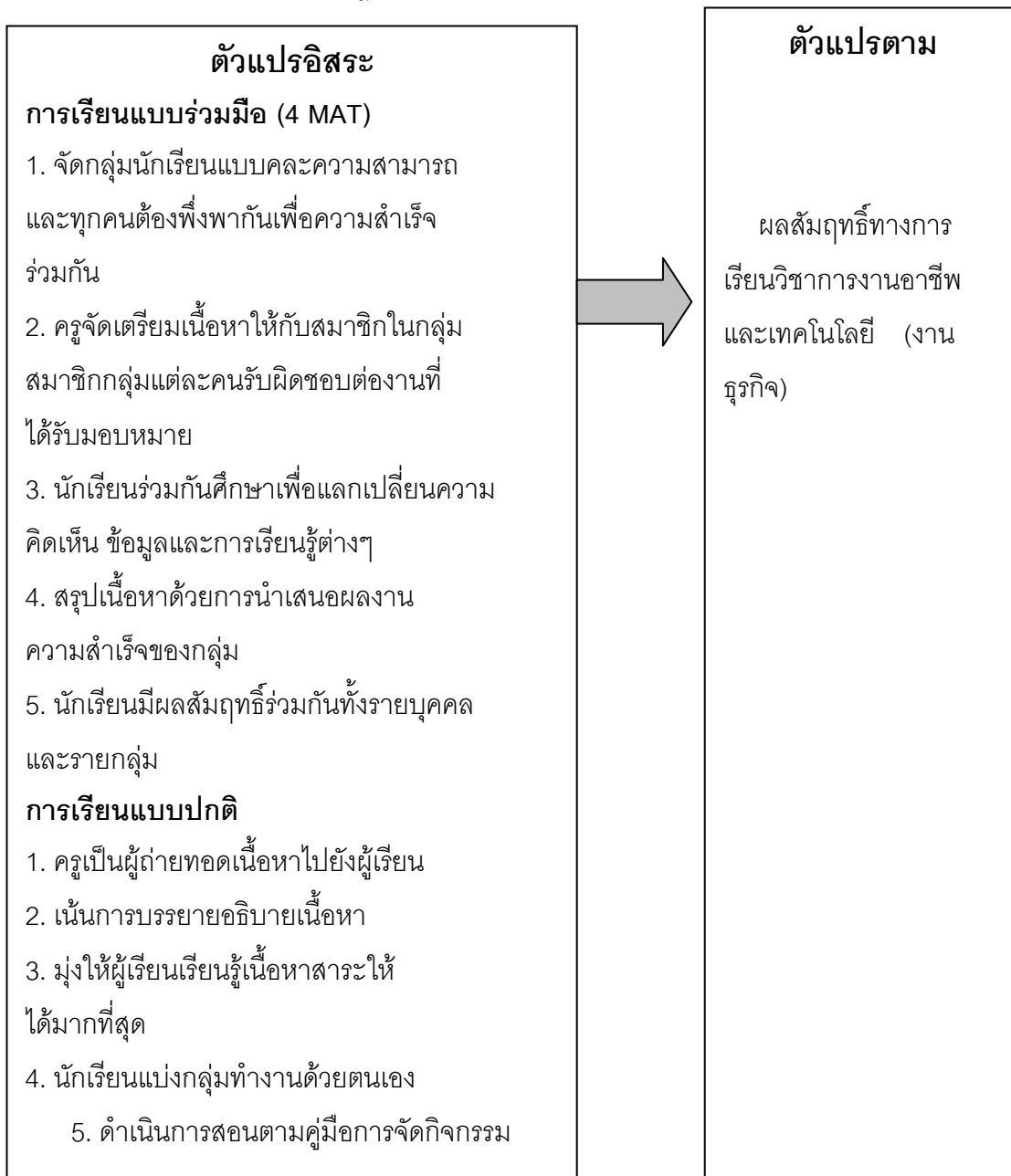
1. **วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ)** หมายถึง รายวิชาต่าง ๆ ที่บรรจุไว้ในหลักสูตร พุทธศักราช 2544กระทรวงศึกษาธิการ
2. **นักเรียน** หมายถึง นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 2/1 และ 2/3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553
3. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ)** หมายถึง ผลการเรียนรู้ด้านความรู้-ความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ในการเรียนวิชาวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) โดยวัดจากคะแนนของการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. **การเรียนรู้แบบร่วมมือ** (Cooperative Learning) หมายถึง การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มที่มีการจัดนักเรียนเป็นกลุ่มขนาดเล็กประมาณ 4-6 คน ซึ่งแต่ละความสามารถ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการทำงานร่วมกัน โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT)

5. **การเรียนรู้แบบปกติ** หมายถึง การเรียนการสอนที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher Center) เน้นการบรรยาย อธิบายเนื้อหา ครูจะเป็นผู้ถ่ายทอดเนื้อหาไปยังผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระ เพื่อให้ได้ความรู้มากที่สุด รวมทั้งการให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนตามคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียน แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) ด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ และการเรียนแบบปกติ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อพัฒนาการเรียน วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) ของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักวิชาการและผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาอื่น ๆ ธุรกิจในรูปแบบการวิจัยนี้ไปใช้กับโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิผลต่อไป